

Fővárosi parancsra a szegedi egyetemen is igazoltatnak a bajtársak.

Szeged, október 16. (Saját tudósítónktól.) A szegedi egyetem kapuiban csütörtökön reggel ismét megjelentek a bajtársi őrcsapatok és a régi recept szerint sorra leigazoltatták azokat, akiknek valami dolguk lett volna az egyetem belsejében és így át akarták lépni az almatér küszöbét. A bajtársi őrcsapatok természetesen csak azok számára engedték meg a küszöb átlépését, akik igazolni tudták, hogy valamelyik bajtársi szövetség kebelébe tartoznak, tehát a fővezérség parancsait gondolkodás nélkül teljesítik, — azokat ellenben, akik nem tartoznak a bajtársak közé, nem engedték be az egyetem épületeibe, nehogy tanulni merjenek. De megtagadták a belépési engedélyt azoktól is, akiknek hivatalos ügyben lett volna dolguk az egyetemen.

A Szeged munkatársa, amikor értesült az egyetemi igazoltatásokról, informálódni akart a helyzetről és ezért fel akarta keresni az egyetem központi épületében dr. Csengery János rektort. A bajtársi diszörtség természetesen útját állta és udvarias formában igazolványi kért tőle.

— Ujságíró vagyok — jelentette ki munkatársunk.

— Szabad az igazolványi!

Munkatársunk felmutatta dr. Bottka Sándor rendőrfőtanácsos által láttamozott fényképes ujságírói igazolványát. A bajtársi diszörtség vezetője, vagy parancsnoka hosszabb ideig nézegette, majd a következő kijelentéssel adta vissza:

— Nagyon sajnáljuk, nem áll módunkban...

— Szóval, nem engednek be az urak?

— Nem áll módunkban!

Az eredménytelen behatolási kísérlet után kénytelenek voltunk telefonon felhívni Csengery János rektort, aki már értesült akkor arról, hogy a bajtársi őrcsapat a Szeged munkatársát sem engedte be az egyetem központi épületébe.

— Félreértés volt az egész — mentegette a rektor az őrség eljárását —, tudták ugyanis, hogy még nem vagyok benn a hivatalomban és ezért tagadták meg a belépési engedélyezését.

Az egyetemi igazoltatások egyébként szoros összefüggésben vannak a soproni főiskola körül támadt kurzusbotrányal. A szegedi bajtársi szövetségek ugyanis megkapták a „fővezérség” távirati csatariadóit és szigorú parancsát az „országos mozgalom”-hoz való csatlakozásra. Ez a csatlakozás pedig azt jelenti, hogy a szegedi egyetemen se lehessen előadást tartani mindaddig, amíg a rakoncátlankodó soproniak kizáratásukért elégtételt nem kapnak. Az előadások megakadályozásának pedig egyetlen, kipróbált és eredményes módja — az igazoltatás. A fővezérség parancsa ugyanis kötelező minden bajtársra és így a bajtársak nem jelennek meg az előadásokon — önként. Azoknak pedig, akik nem tagjai ezeknek az egyetemi szakszervezeteknek, a bajtársi diszörségek jóvoltából „nem áll módjukban”, hogy bejussanak az egyetemre és folytathassák tanulmányukat. Így csütörtökön délelőtti hallgatók hiányában egy professzor sem tarthatta meg előadását.

A bajtársi szövetségek vezetői tizenkét óra után megjelentek dr. Csengery János rektor előtt és bejelentették a történeteket. Hivatkoztak a fővezérség parancsára és közölték, hogy további utasításig nem látogatják az előadásokat. Csengery rektor a bejelentést természetesen nem vette tudomásul, kijelentette, hogy az egyetemi tanárok megtartják előadásukat, ha azonban az előadásokon nem jelennek meg a hallgatók, az előadások elmaradnak ugyan, de a hallgatók abszenciát kapnak. Közölte a rektor a bajtárs-vezérekkel, hogy egyelőre szigorubb eszközökhöz nem nyúl az egyetem, de ha az igazoltatást pénteken is folytatják, szigorubb rendszabályok következnek.

Csengery rektor telefonérdeklődésünkre elmondotta, hogy a mozgalomról csak délelőtti értesült, amikor a bajtársi küldöttség megjelent előtte. Az egyetemi hatóságok eddig semmiféle intézkedést nem tettek, ha azonban elhúzódná a szabálytalan tüntetés, akkor szigorubb rendszabályok következnek.

— Milyen rendszabályokról lehet szó — kérdeztük.

— Azt nem tudom, nem rám tartozik. En ugyanis holnap reggel az egyetem egész tanácsával bizonyos, más egyetemi ügyben Budapestre utazom. Rainbold prorektor fog helyettesíteni és a kérdés elintézése így őrei fog tartozni. Megmondtam egyébként a hallgatóknak, hogy az előadások megakadályozásának más módja is van, mint az igazoltatás, amely az egyetem törvényeit is sérti.

Hogy mi ez a más, törvényes mód, azt nem árulja el Csengery János.

A parlament elé kerül az egyetemi igazoltatások ügye.

Budapest, október 16. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap beszámoltunk arról, hogy a MEFHOSz fővezérsége a soproni kizáratások miatt általános sztrájkot rendelt el.

Csütörtök délelőtti a budapesti egyetemen az esetleges rendezavarások elkerülése végett a rektor parancsára bezárták a kapukat, a műegyetemi rektor pedig szünnapot rendelt el. Az egyetemek kapuit megszállták a bajtársi egyesületek képviselői és mindenkit, akik oda igyekeztek, igazoltattak.

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter csütörtök délelőtti folyamán magához kérte dr. Zubriczky tudományegyetemi rektort, továbbá a MEFHOSz képviselőjét, Vár Tibort és Oldh Bélát, akik a déli órákban meg is jelentek a kultuszminiszternél. A kultuszminiszter jelentést tételelt magának a többi főiskolákról és minde-

nünnen azt az értesítést kapta, hogy rendezavarás sehol sem történt.

Pakots József nemzetgyűlési képviselő az egyetemen körül lejátszódó igazoltatási jelenségekről a nemzetgyűlés pénteki ülésén szólt fel.

Pécsett is...

Pécs, október 16. Az egyetemi ifjuság valamennyi bajtársi egyesülete szerdán este elhatározta, hogy egyelőre két napig az előadásokat nem látogatja és az egyetem kapui elé őrséget állít.

Debrecen is...

Debrecen, október 16. Az Attila bajtársi egyesület debreceni helyi szervezete és az ifjúsági egyesületek vezetői elhatározták, hogy október 16-tól kezdve a további intézkedésig az előadásokat nem látogatják.

A többszörösen elítélt Gyalay Mihály ébredővezér rágalmazási pöre a szegedi törvényszék előtt.

Szeged, október 16. (Saját tudósítónktól.) Még 1923 szeptember havában történt, hogy dr. Lévy Ferenc ügyvédnek lovagias ügye támadt Lábás Endrével, a szegedi ébredők elnökével. A felmerült lovagias ügy lefolytatása közben Gyalay Mihály hírhedt budapesti ébredővezér egy nyilatkozatot tett közbe a szegedi kurzuslap hasábjain. A nyilatkozat szerint Gyalay bejelenti, hogy Lévyt a Lábás elleni hírlapi támadásokban bosszúvágy és rosszindulat vezeti és a támadás éle Lábás tönkretételére irányul.

A nyilatkozatot dr. Lévy magára nézve sértőnek találta és sajtó útján elkövetett rágalmazás címén följelentést tett Gyalay Mihály ellen. A vizsgálati iratok szerint Gyalay Mihály Budapest, Sörház-utcai lakos, ébredő foglalkozású, 1924 január 19-ig a következő esetekben volt elítélve:

A battonyai járásbíró 1923 március 19 én B. 17/1923. sz. alatt idegen ingó rongálás címén három heti fogházra ítélte.

1923 május 10-én a budapesti törvényszék által sajtó útján elkövetett rágalmazás címén 200.000 korona pénzbírságra.

1923. év november havában Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő megrágalmazása miatt két heti fogházra.

A jászkarajenői Keő-Kucsera-féle gyilkosságra való szövetkezés címén három havi fogházra.

1924 március 17-től ez év májusáig a zalaegerszegi internálótábor tagja volt. Részes volt Gyalay ezenkívül az összes budapesti szomorú emlékeztető bombamerényleteknek és a különböző ébredő-atrocitásoknak, amelyekben mint a Hazánk címzetű ébredőlap szerkesztőjének vezérszerepe volt.

A nagyérdekességi sajtópör tárgyalása péntek délelőtti 9 órakor lesz a szegedi törvényszék Vild-tanácsa előtt.

A sajtópör előzményei különböző nyilatkozatokban robbantak ki. Lévy Ferenc ugyanis elégtelennek és passzívnak tartotta a szegedi ÉME tevékenységét és a meddő munka okául Lábás Endre ny. Mdv. felügyelő személyét okolta, akit idős koránál fogva alkalmatlannak talált az ébredésre és az ébredés vezetésére. A pénteki tárgyalás iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Frohreich a vizsgálóbíró előtt is beismerte, hogy ő fojtotta meg Egyedi Arthurt.

Szándékos emberöléssel vádolják Frohreichot. — Egyedi végrendelete. A csornai főszolgabíró is fölfüggesztették.

Sopron, október 16. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Mint tegnap jelentettük, Frohreichet a kastélyban feltűbb beismerő vallomása után autón bekísérték a soproni ügyészségre. Csütörtökön este a fogházban a II. emeleten 46-ik számú cellában helyezték el Frohreich Ernőt és ebben a pillanatban egy szerdén 46-os számú fogoly. Kun László ügyész már elkészítette a vádindítványt, amely szándékos emberöléssel vádolja Frohreich Ernőt. Ugyancsak elrendelték Frohreich előzetes letartóztatását, mert Frohreich mindezekig csak őrizetben volt.

Frohreich a cellában még ma is mártírnak képzelet magát és azt hiszi, hogy helyesen cselekedett, amikor Egyedi meggyilkolásával „megmentette a családot”.

Egyedi felbontott végrendeletében vagyona-

— Egyeden tett beismerő vallomásmat teljes egészében fentartom. Beismerem, hogy Egyedit október 6-áról 7-re virradó éjszaka 12 órakor én öltem meg úgy, amint azt Egyeden elmondottam. Kifejezetten állítom, hogy erős felindulásban követtem el tetteimet és hangsúlyozom, hogy jószándékkal mentem le Egyedre.

A vizsgálóbíró ezután felolvasta előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést és megkérdezte, hogy belenyugszik, vagy felfolyamodik?

— Nem tudom — válaszolta Frohreich.

— Így nem lehet felelni — mondja a vizsgálóbíró —, vagy belenyugszik, vagy nem.

— Nem tudom kérem, ismételte Frohreich.

nak egyháztól feleségének, egy-egyháztól Mariska, Ilonka és Margit leányára, egyháztól pedig Frohreich Ernő fiára hagyta. A Frohreich-család kapta tehát a legtöbbet Egyedi Artur vagyonából.

A csornai nyomozásnak különben is külön szenzációja is van. Ma délelőtti a soproni ügyészség indítványára a soproni főispán állásdától felfüggesztette dr. Molnár Elemér csornai főszolgabíró, mert ellene is súlyos okok merültek fel, hogy résztvevett Egyedi Arthur bűnpalástolásában. Molnár főszolgabíró dr. Geley figyelmeztette, hogy vajjon nem gyilkosság történt-e, de ő ezt nem vette tudomásul.

Délután fél 6 órakor a vizsgálóbíró elé vezették Frohreichet, aki a vizsgálóbíró előtt a következőket mondotta jegyzőkönyvbe:

— Egyeden tett beismerő vallomásmat teljes egészében fentartom. Beismerem, hogy Egyedit október 6-áról 7-re virradó éjszaka 12 órakor én öltem meg úgy, amint azt Egyeden elmondottam. Kifejezetten állítom, hogy erős felindulásban követtem el tetteimet és hangsúlyozom, hogy jószándékkal mentem le Egyedre.

— Mi lesz vacsordra?